

En skattemyndighet har underlåtit att kommunicera uppgifter som inhämtats i ett folkbokföringsärende

Med anledning av en anmälan mot Skattemyndigheten i Växjö, skattekontoret i Ljungby, meddelade *JO Pennlöv* den 17 oktober 2002 ett beslut med följande lydelse.

Anmälan

I en anmälan, som inkom till JO den 14 augusti 2002, har AA – såsom jag uppfattat hans anmälan – klagat på skattemyndighetens handläggning av ett folkbokföringsärende rörande anmälan om flyttning. AA har härvid ifrågasatt skattemyndighetens förfarande att inför sitt beslut inhämta uppgifter från tredje person. Han har vidare uppgivit att han inte har något att invända mot skattemyndighetens beslut i ärendet. Till anmälan har AA fogat en kopia av skattemyndighetens beslut den 5 augusti 2002.

Utredning

Skattemyndighetens akt i det aktuella ärendet har inhämtats och granskats. Med anledning av de uppgifter som härvid framkommit har ärendet remitterats till skattemyndigheten. I remissen har skattemyndigheten anmodats att yttra sig över huruvida AA inför myndighetens beslut har underrättats om de uppgifter som har tillförts ärendet genom någon annan än honom själv och om han har fått tillfälle att yttra sig över dessa uppgifter.

I ett remissvar den 23 september 2002 har skattemyndigheten, företrädd av regionskattechefen BB, anfört följande.

Som ett led i utredningen med anledning av flyttningsanmälan från AA har skattemyndigheten inhämtat uppgifter från fastighetsbolaget Ljungbybostäder AB. Uppgifterna låg till grund för skattemyndighetens beslut om folkbokföring. Av förbiseende har AA inte underrättats om de inhämtade uppgifterna före beslut i ärendet.

AA har beretts tillfälle att yttra sig över skattemyndighetens remissvar, men har inte hörts av.

Bedömning

Enligt 17 § första stycket förvaltningslagen (1986:223) får ett ärende som avser myndighetsutövning mot någon enskild inte avgöras utan att sökanden, klaganden eller annan part har underrättats om en uppgift som tillförts ärendet genom någon annan än honom själv och har fått tillfälle att yttra sig över den.

Kommunikationsskyldigheten består således av två led, dvs. parten skall dels underrättas om utredningsmaterialet, dels få tillfälle att yttra sig över det. I lagrummet anges vissa undantag från kommunikationsskyldigheten, men dessa undantag är inte av intresse i detta ärende.

Reglerna om myndigheternas kommunikationsplikt utgör en av de viktigaste garantierna för den enskildes rättsskydd. Felbedömningar och förhastade beslut från myndigheten kan t.ex. ibland förhindras genom att den enskilde bereds tillfälle att yttra sig över utredningsmaterialet. Eventuella förbisedda, undervärderade eller felaktiga faktauppgifter kan också bemötas av den enskilde. Därtill kommer att det för allmänhetens förtroende för myndigheterna är av vikt att den enskilde inte får känslan av att han hålls utanför handläggningen av ärendet, som angår honom, och att hans egna synpunkter däri betraktas som ovidkommande.

Av utredningen i nu förevarande ärende framgår att skattemyndighetens handläggare per telefon erhållit uppgift från en tredje person om att anmälaren alltså bodde på den adress som han i sin anmälan om flyttning uppgivit som bostadsadress före flyttning. Uppgiften är enligt min bedömning av den karaktären att den typiskt sett måste anses ha betydelse vid bedömningen av ärendet. Av skattemyndighetens beslut framgår också att myndigheten lagt uppgiften till grund för sitt beslut. Det har således jämlikt 17 förvaltningslagen förelegat en skyldighet för skattemyndigheten att dels underrätta AA om utredningsmaterialet, dels låta honom få tillfälle att yttra sig över det.

Med den kritik som ligger i det ovan anförda avslutar jag ärendet.